

FEKETÉN FEHÉREN

TÁRKI Háztartás Monitor

Bemutató

2006. március 7.
Gellért Szálló

Bevezetőt mond:

Gyurcsány Ferenc

a Magyar Köztársaság miniszterelnöke

A vitát vezeti:

Kolosi Tamás

a TÁRKI Rt. elnöke

Jövedelemeloszlás:

Tóth István György

a TÁRKI Rt. vezérigazgatója

Szegénység:

Szivós Péter

a TÁRKI Rt. ügyvezető igazgatója

Elégedettség:

Sági Matild

a TÁRKI Rt. vezető kutatója

- A kutatás előzményei 1992-től Magyar Háztartás Panel, 1998-tól TÁRKI Monitor
- Az adatfelvétel ideje: 2005. szeptember és október közepe között
- A kutatás módszertana
 - Háztartások $n=2020$, személyek $n=5209$, 16 éves és idősebbek, akik egyéni kérdőívet töltöttek ki $n=3637$.
- A Háztartás Monitor 2005 kutatás támogatója a Miniszterelnöki Hivatal.

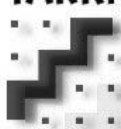
- Társadalomstatisztikai alapadatok a jövedelmi egyenlőtlenségek (szegénység), a munkaerőpiac valamint a társadalmi tagoltság vizsgálatához.
- Nemzetközileg is elfogadott, társadalompolitikai tervezés szempontjából hasznos adatszolgáltatás.
- Döntéselőkészítési adatállományok.

Jövedelemeloszlás

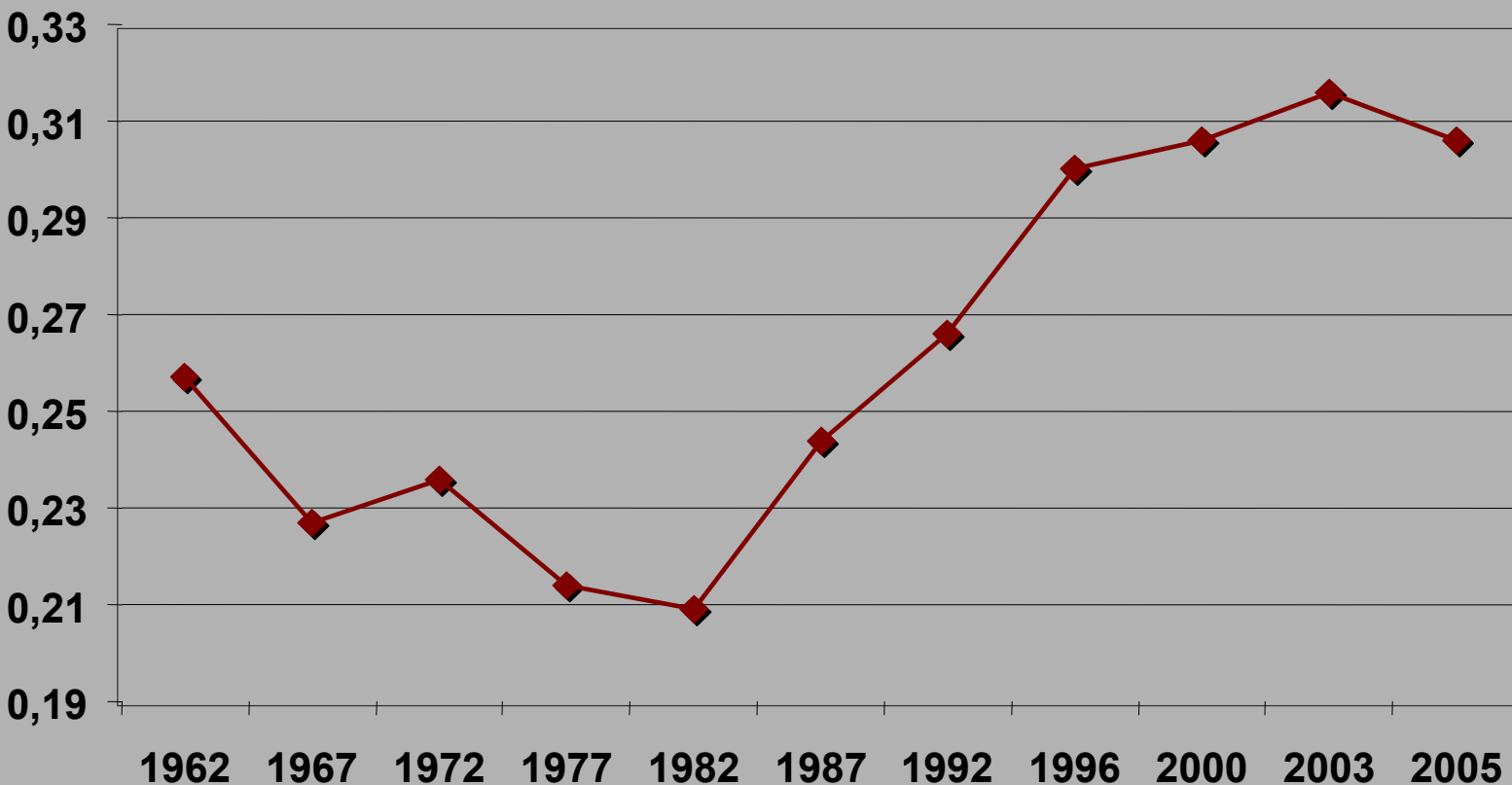
Tóth István György

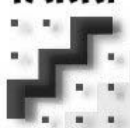

- Az egyenlőtlenségek 2003-ban voltak a legnagyobbak 2005-ben akkorák, mint a kilencvenes évek második felében
- A csökkenés okát nagyobb mértékben az állami és a magánszektor munkaerőpiacán, kisebb mértékben az újraelosztásban kell keresni
- A nyereségeket/veszteségeket az iskolázottság magyarázza, életkori csoportonként eltérő módon

Az egy főre jutó háztartási jövedelmek személyek közötti eloszlása alapján számított Gini együttható alakulása 1962 és 2005 között

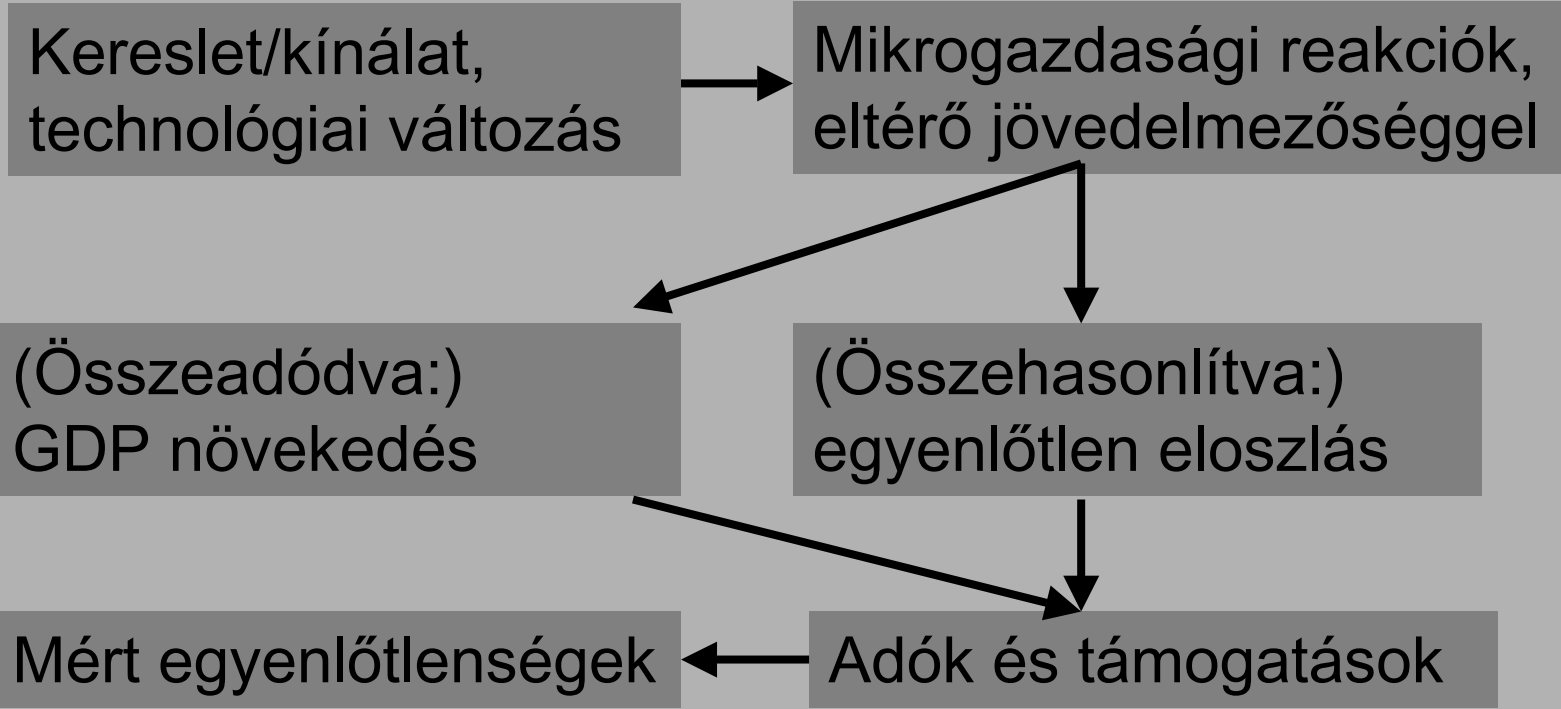

Az egyes jövedelmi kategóriákba tartozók létszáma (csoportok az egy főre jutó medián jövedelem százalékában, becslés, ezer főben)

	1987	1992	1996	2000	2003	2005
„jómódúak”	599	737	919	920	882	899
„felső középréteg”	2848	2583	2415	2596	2546	2514
„középréteg”	4120	4326	3654	3424	3418	3342
„alsó-középréteg”	2533	2085	2136	2351	2191	2373
„szegények”	410	643	1197	930	1105	969

Egy lehetséges értelmezés:

A növekedés és a jövedelem elosztás közötti kapcsolatot a foglalkoztatottság és a reálbér alakulása teremti meg. Ezek az idősorok nagyon vegyes tapasztalatot mutatnak.

A rendszerváltás óta:

- Amikor a foglalkoztatás és a reáljövedelem jelentősen esett, az egyenlőtlenségek erősen nőttek
- A foglalkoztatás stagnálása/növekedés és a reálbérek emelkedése az egyenlőtlenségek növekedési ütemének csökkenésével járt
- 2000 és 2005 közötti reáljövedelem – hektikusan elosztott de nagy - növekedése és a foglalkoztatottság stagnálása/emelkedése mellett előbb nőttek majd csökkentek az egyenlőtlenségek

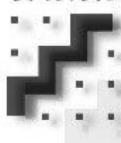

Az újraelosztás hatását mérhetjük

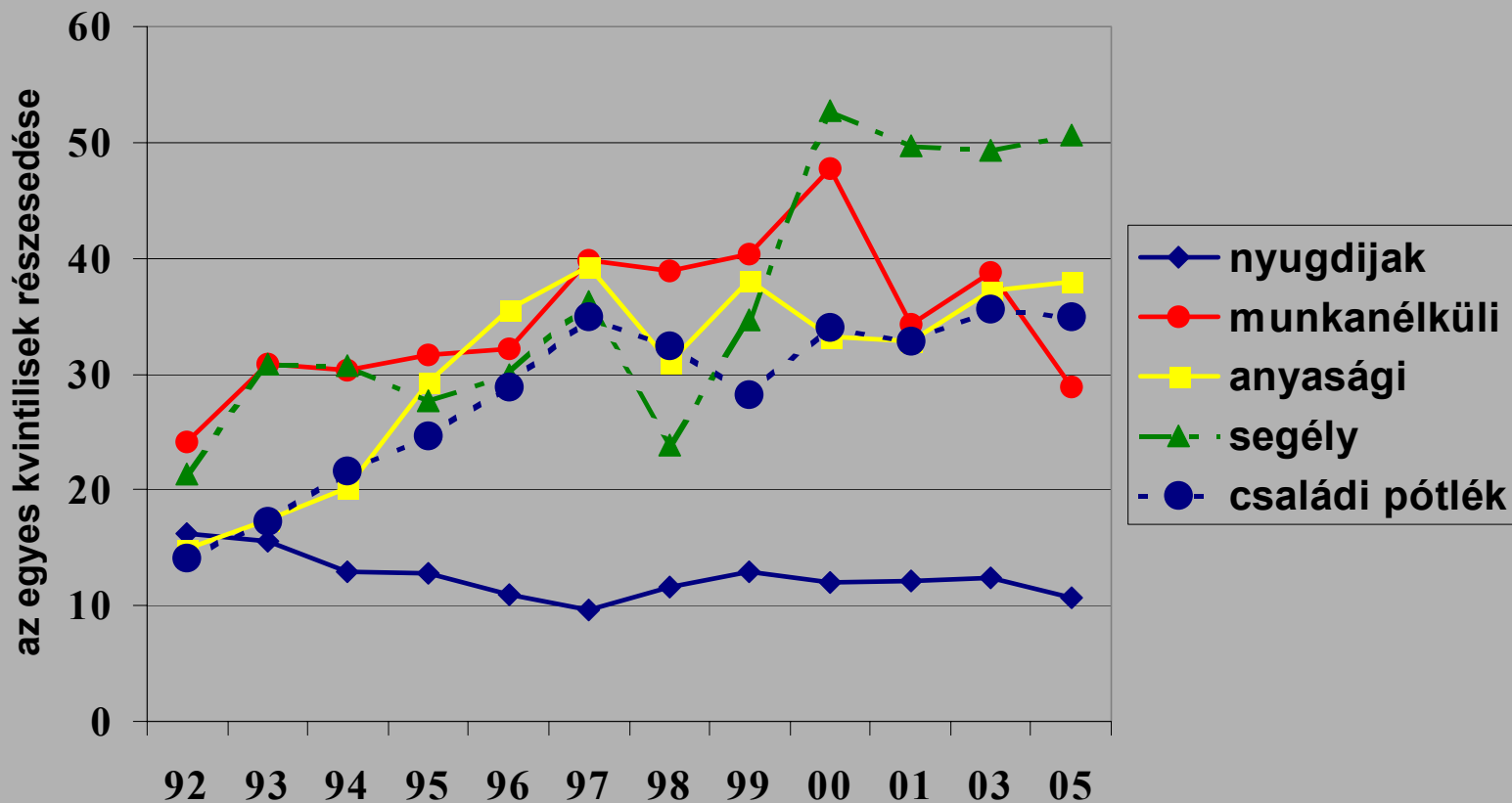
- 1) az újraelosztásban részesedő csoportok arányának és jövedelmeik szórásának változásával és
- 2) az újraelosztott jövedelmek „célzottságával”

	2000	2003	2005
A piaci jövedelmek aránya az össz. ht. jövedelemben, %	61	59	56
A piaci jövedelmek egyenlőtlensége, Gini %	55	45	45
A tb jövedelmek aránya az össz. ht. jövedelemben, %	32	32	37
A tb jövedelmek egyenlőtlensége, Gini %	37	39	36
A szociális jövedelmek aránya az össz. ht jövedelemben, %	5	5	5
A szociális jövedelmek egyenlőtlensége, Gini %	44	46	47

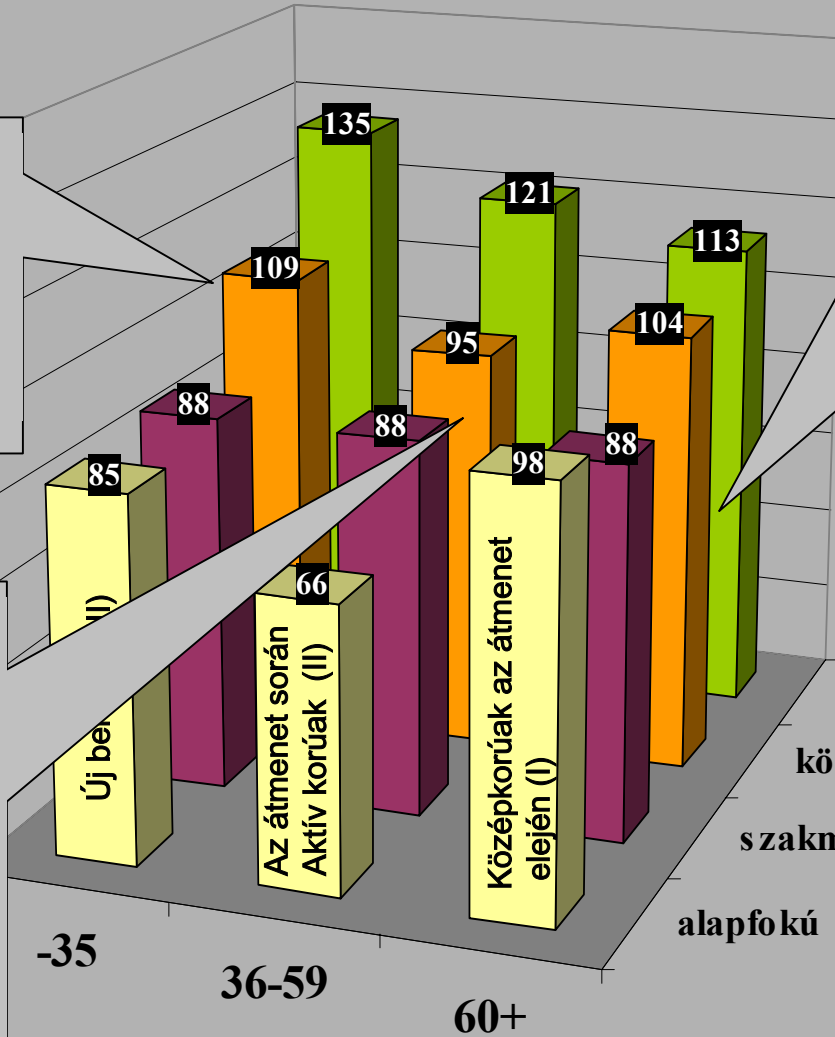

Az alsó (ekvivalens jövedelem alapján meghatározott) népességötöd részesedése az egyes társadalmi jövedelmekből 1992-2005 (%)

A különböző életkor-iskolázottsági csoportok relatív jövedelmi pozíció-változása Magyarországon, 2005/1987

(III): Eltérő esélyek, Visszafozott demográfiai viselkedés, iskolázási alkalmazkodás
 Nyertések: Magasan képzett fiatalok

(I) Viszonylag érett nyugdírendszer, korai kivonulási lehetőségek: iskolázottság szerint csak kicsit eltérő pozíció változások
 Relatív nyertések: magasan iskolázottak, idősebbek

(II) Erős iskolázottsági szelekció, átszervezés, megújulási típus és etnicitás által felerősített rugalmasság.
 Magasan alkalmazkodás Magyarországon számított veszteségek: Magasan iskolázottak, fiatalok

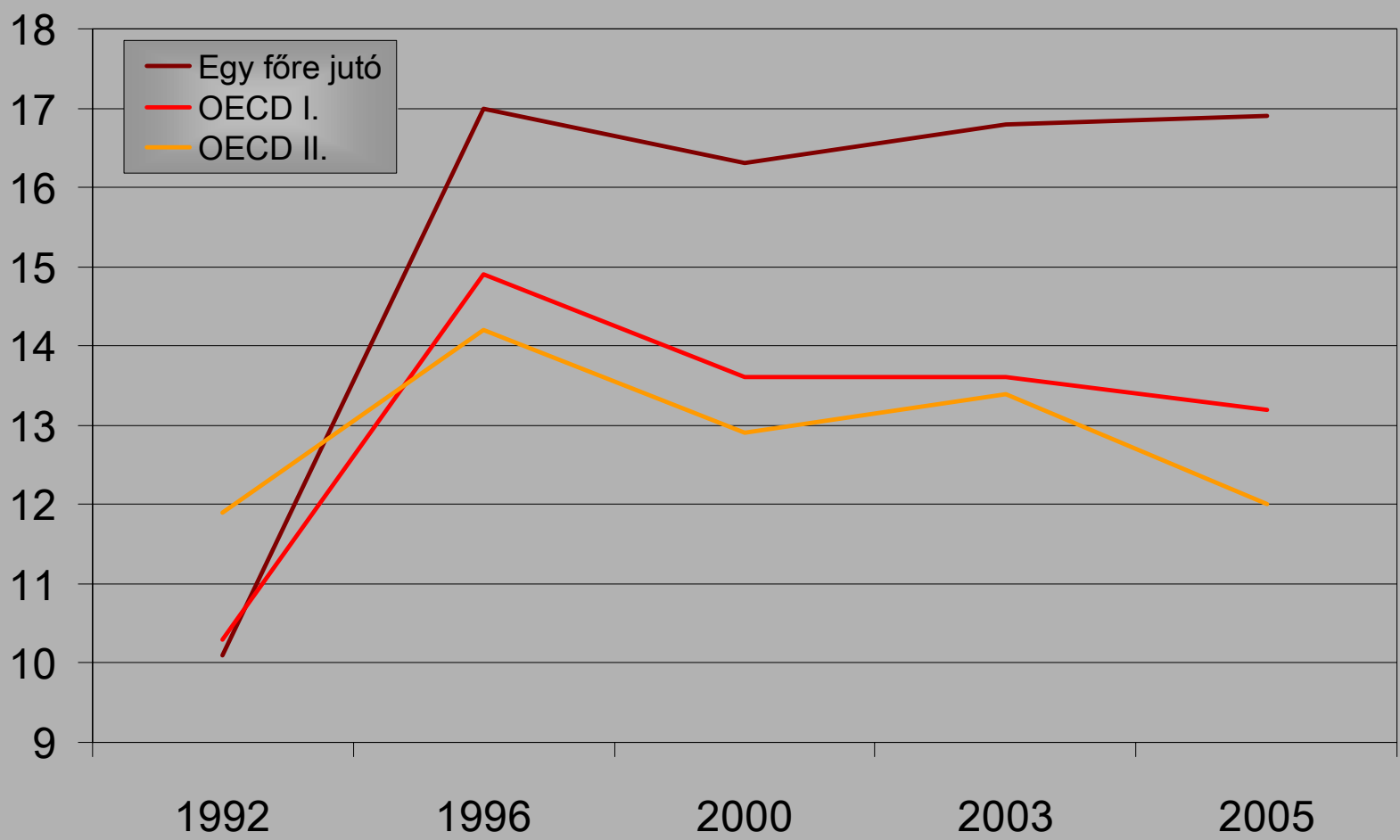

Szegénység

Szivós Péter

A szegénységi ráták alakulása

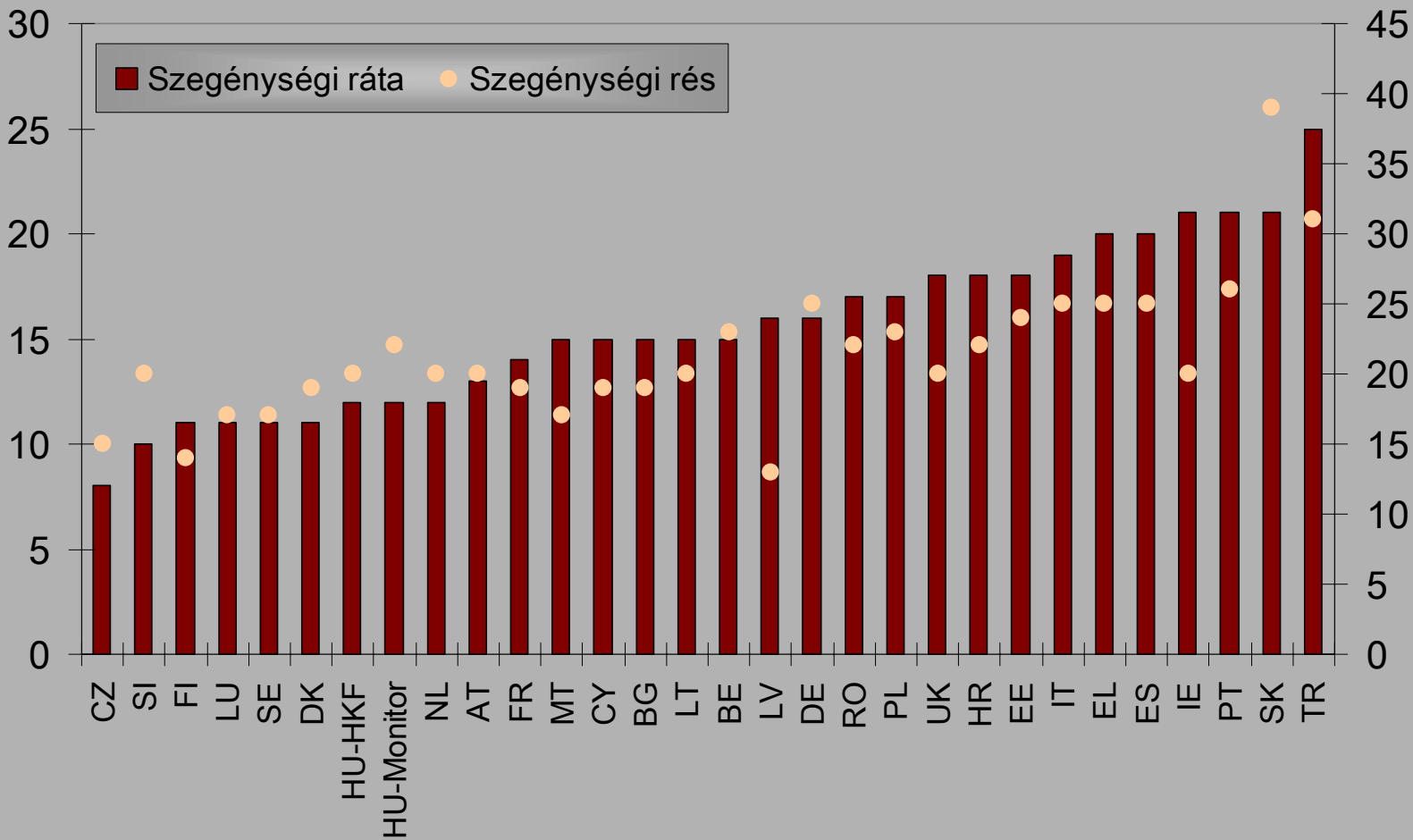

Szegénység az EU-ban

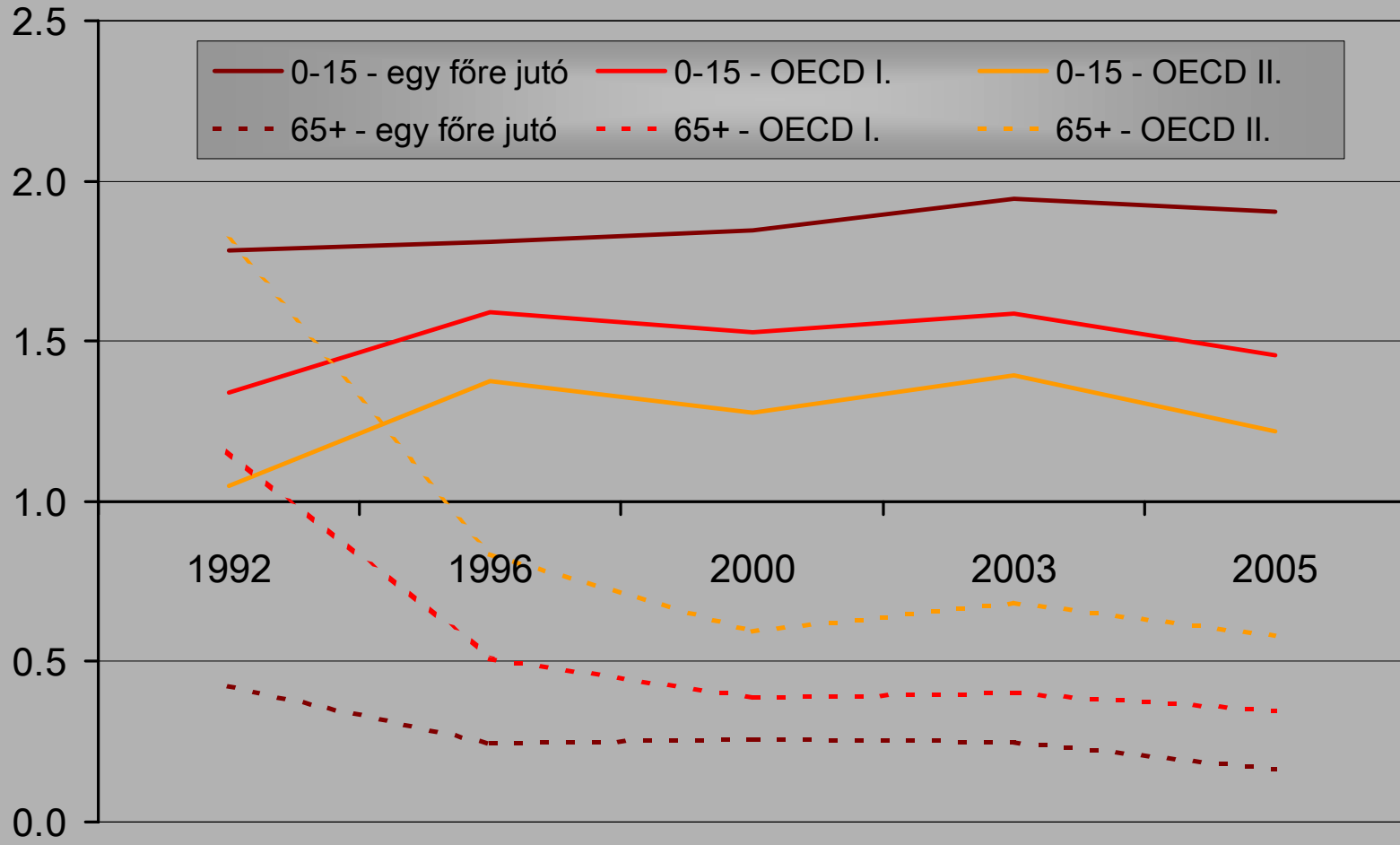
Szegénységi ráta, %

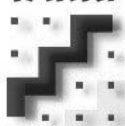
Szegénységi rés, %

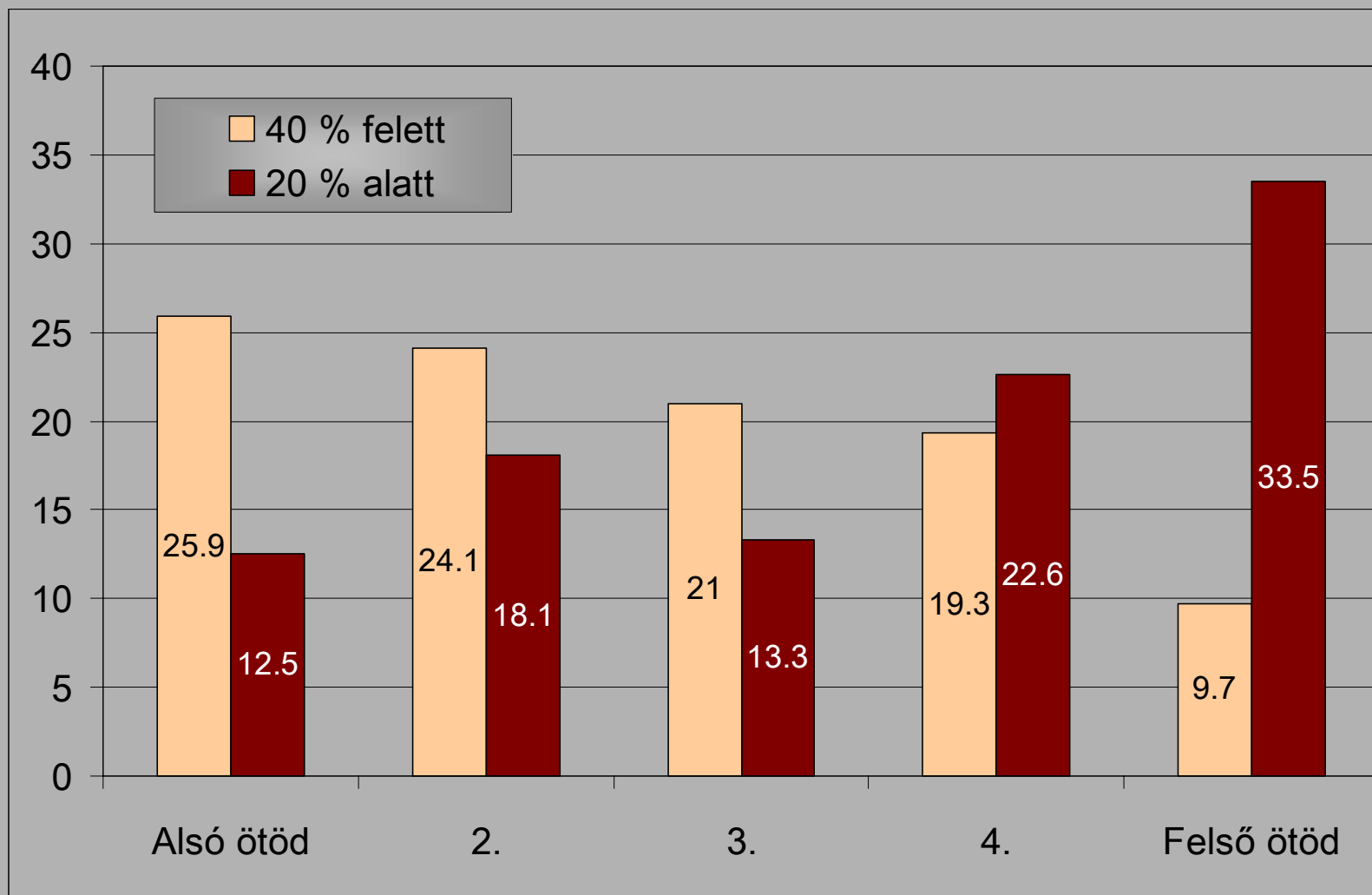

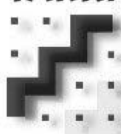
Szegénység: gyerekek és idősek

Élelmiszerarány

Hogy érzi, Önök anyagilag...

	2001	2003	2005
gondok nélkül élnek	2	3	3
beosztással kijönnek	26	27	29
éppen, hogy kijönnek	49	49	47
anyagi gondok vannak	18	16	17
nélkülöznek	5	5	4
Összesen	100	100	100

Mennyire valószínű, hogy a következő 12 hónapban félre tudnak tenni?

	2003	2005
Nagyon valószínű	3	4
Valószínű	15	17
Talán igen, talán nem	23	24
Kevésbé valószínű	23	22
Egyáltalán nem valószínű	36	34
Összesen	100	100

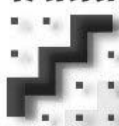
Anyagi depriváció

- Elemi szükséglet kielégítésének nehézségei
- Alapvető tartós javak hiánya
- Rossz lakáskörülmények
- Szubjektív dimenzió

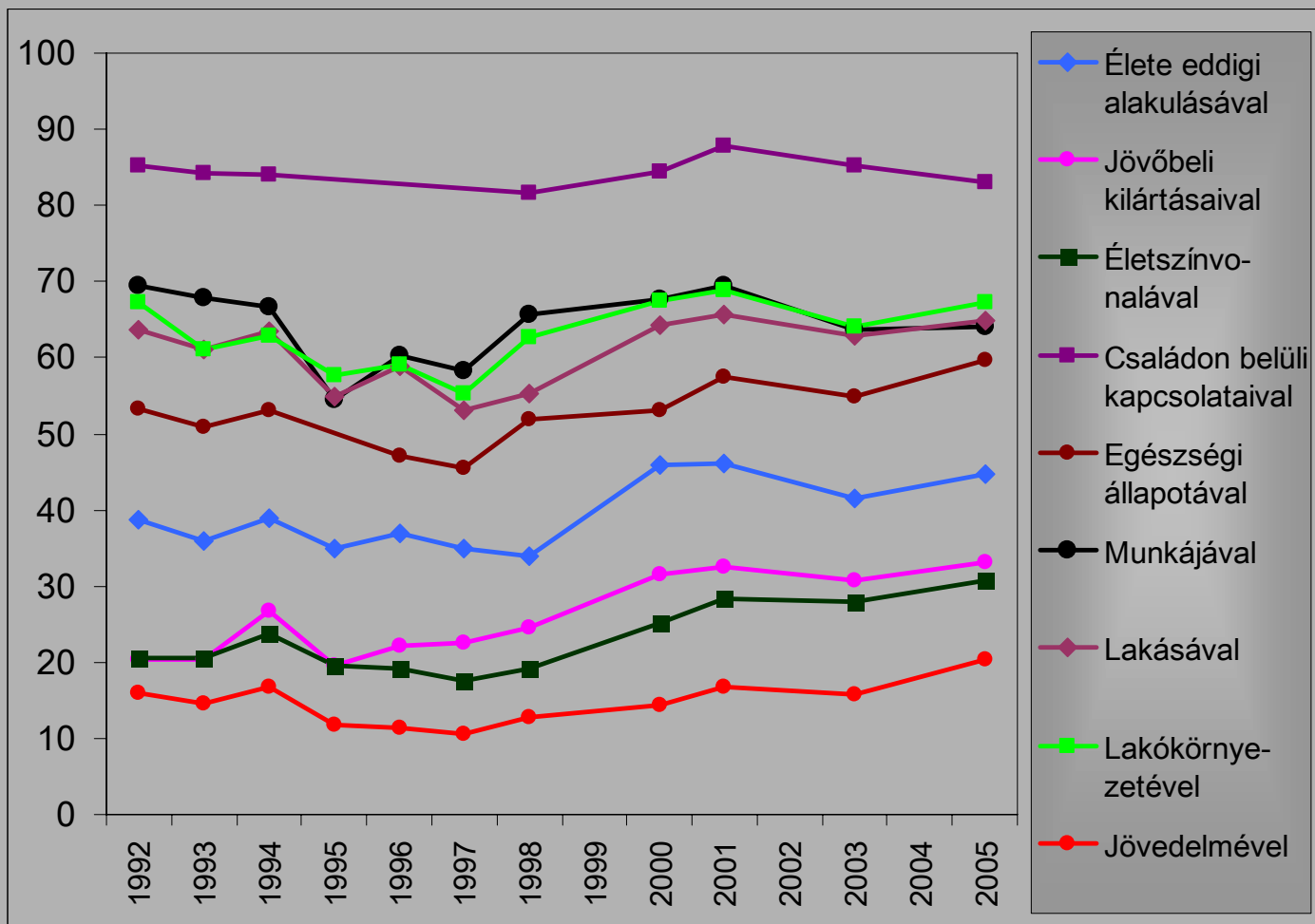

Elégedettség

Sági Matild

Az egyes tényezőkkel elégedettek aránya, 1992-2005

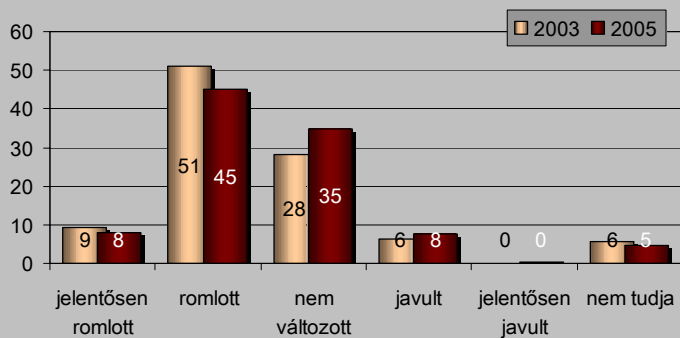

- Az elmúlt két év során – a 2003 őszi mélyponthoz képest – szinte minden, általunk vizsgált tényezővel való elégedettek aránya nőtt 2-3%-kal.
- Az emberek általában elégedetlenek az anyagiakkal kapcsolatos tényezőkkel - a jövedelmükkel, életszínvonalukkal, és jövőbeli kilátásaikkal.
- Ugyanakkor az elmúlt két évben leginkább a jövedelemmel való elégedetlenség csökkent.
- A munkaerőpiacon aktívak, de különösen a vállalkozók, a diplomások és a fiatalok (40 év alattiak) lényegesen elégedettebbek szinte minden tényezővel, mint a többi társadalmi csoport tagjai

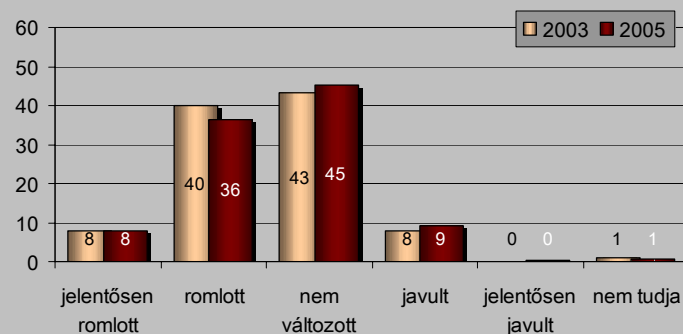

Az anyagi helyzet változásának észlelése, és az ezzel kapcsolatos várakozások

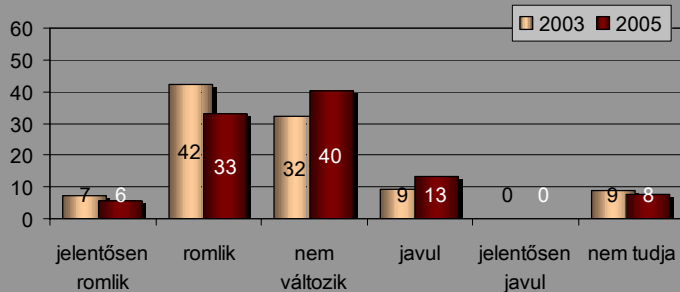
Az elmúlt 12 hónapban hogyan alakult az ország lakosai anyagi helyzete? %

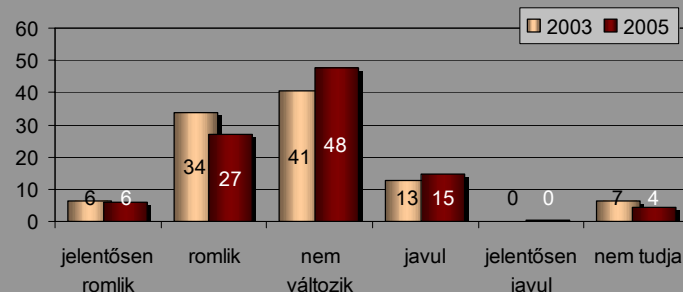
Az elmúlt 12 hónapban hogyan alakult az Ön családja anyagi helyzete? %

A következő 12 hónapban hogyan fog alakulni az ország lakosai anyagi helyzete? %

A következő 12 hónapban hogyan fog alakulni az Ön családja anyagi helyzete? %

- A két évvel ezelőtt mért lakossági konjunktúra-mutatók mindegyikéhez képest is javulást mértünk 2005-ben.
- Az emberek általában a saját helyzetüket valamivel jobbnak tartják, mint a lakosságét, és a közeljövőt valamivel kedvezőbbnek ítélik meg, mint a közelmúltat.
- Ugyanakkor még mindig kisebbségben vannak azok, akik anyagi helyzetük javulását észlelték, illetve akik javulást várnak a közeljövőben.

Köszönjük a figyelmüket!

Látogassa meg honlapunkat:

www.tarki.hu